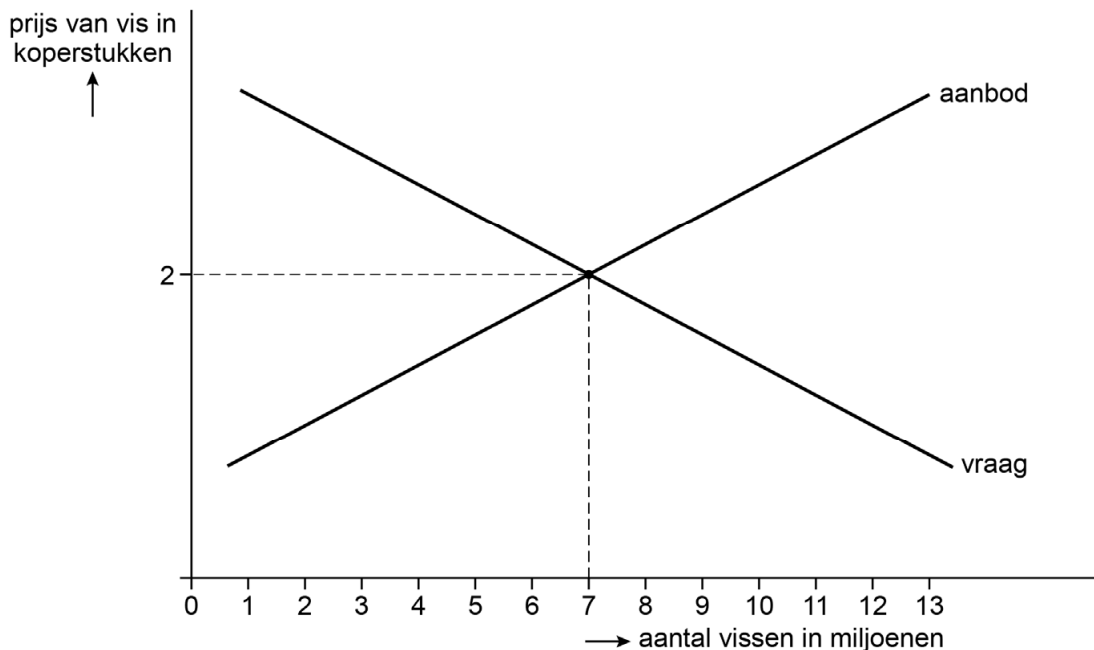

Opgave 5 Vissen naar winst

Een econoom maakt een analyse van de ontwikkeling van de vismarkt in een regio door de eeuwen heen. De vismarkt in de middeleeuwen (zie figuur 1) wordt gekenmerkt door veel kleine aanbieders. De individuele consumenten kijken vanwege armoede enkel naar de prijs.

Figuur 1 Dagelijkse vismarkt in de middeleeuwen

Alle individuele vissers hebben de volgende kostenfunctie:

$$TK = 0,005q^2 + 0,25q + 153,12$$

TK = totale kosten in koperstukken

q = het aantal vissen

De econoom gaat er in het model vanuit dat elke individuele visser streeft naar maximale winst.

3p **22** Bereken hoeveel vissers er actief zijn op de middeleeuwse vismarkt.

In de late middeleeuwen worden de consumenten welvarender en kopen ze meer vis. De econoom beweert:

- Door de toegenomen welvaart verandert de prijselasticiteit van de vraag naar vis.
- Door de toegenomen welvaart ontstaat een markt van monopolistische concurrentie.

2p **23** Leg beide beweringen van de econoom uit.

In de twintigste eeuw vinden er grote technologische ontwikkelingen plaats waardoor schepen sneller meer vis binnenhalen. Door deze schaalvoordelen ontstaat een oligopolistische markt. Visserijen Dirdam en Nednol domineren de markt in de regio. Beide visserijen kunnen hun prijzen verlagen of handhaven (zie matrix 1).

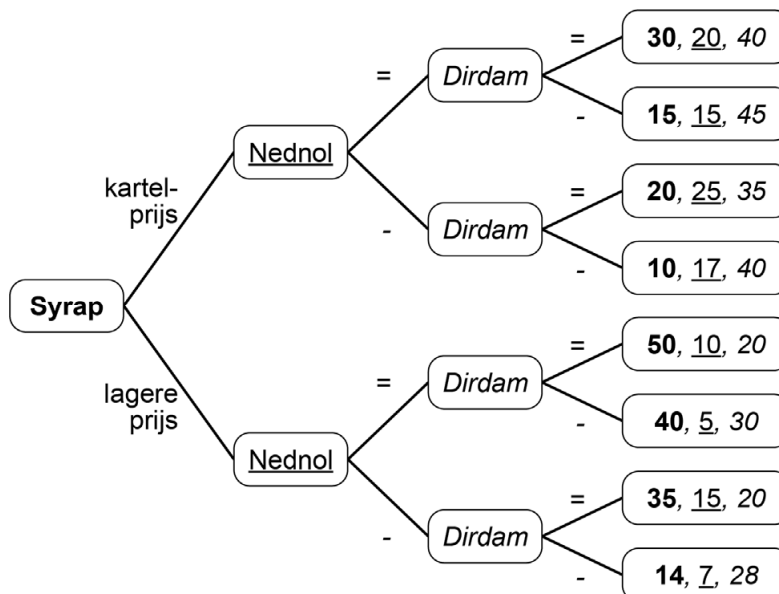
Matrix 1 Winsten van Dirdam en Nednol in miljoenen €

	<i>Nednol handhaaft de prijs</i>	<i>Nednol verlaagt de prijs</i>
<i>Dirdam handhaaft de prijs</i>	30 ; 10	14 ; 20
<i>Dirdam verlaagt de prijs</i>	33 ; -2	19 ; 6

- 2p **24** Leg met behulp van getallen uit matrix 1 uit of er sprake is van een gevangenendilemma.

Na enkele jaren vormen Dirdam en Nednol een kartel. Syrap kan toetreden tot de vismarkt met een lagere prijs of de kartelprijs. De econoom presenteert spelboom 1 met daarin de keuzes.

Spelboom 1 Winsten Syrap, Nednol en Dirdam in miljoenen €

De = symbolen geven aan waar Nednol / Dirdam ervoor kiezen hun prijs gelijk te houden aan de eerdere kartelprijs.

De – symbolen geven aan waar Nednol / Dirdam ervoor kiezen hun prijs te verlagen ten opzichte van de eerdere kartelprijs.

- 2p **25** Leg uit of Syrap toetreedt met een kartelprijs of een lagere prijs (getallen hoeven niet expliciet benoemd te worden).

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.